

ΕΛΛΗΝ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΕΙΣ ΜΕΛΙΤΗΝ

[ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ]

Tην 23 Οκτωβρίου 1806 ἀπεβιβάζετο εἰς Μελίτην ὁ Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἀνατολικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας Διονύσιος Κανάλε. Ἡτο καθαρὸς καὶ ἀσπιλος ὅσον πρέπει νὰ ἥνε πᾶς τις ὑπηρετῶν Ἐκκλησίαν «μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρύτίδα» κατὰ τὴν Γραφήν ἀλλὰ δὲν ἐπεται ὅτι καὶ τὸ ῥάσον του ἥτο πεπροικισμένον μὲ ἀντισγ. πτικὰς ἴδιότητας, καὶ ἐνεκα τούτου ἐπρεπε καὶ οὗτος νὰ τεθῇ ὑπὸ κάθαρσιν διὰ τὴν τότε ὑπάρχουσαν ἐπιδημίαν, ἵνα ἀποτινάξῃ τὸν ἐσμὸν τῶν ἐπὶ τοῦ ῥάσου του μικροσίων.

Ἐν τῷ Λοιμοκαθαρτηρίῳ ἔτι ὡν ἔμαθεν, ὅτι ἡ τῶν Ρωμαίων ἐκκλησία παραγέμως κατέχεται ὑπὸ τοῦ ἐν Μελίτῃ Ἐπισκόπου τῶν Δυτικῶν καὶ ἐσπευσε νὰ γράψῃ αὐτῷ φιλοφρονητικωτάτην ἐπιστολὴν παρακαλῶν ἰκετευτικῶς, ὅπως τῷ παραχωρηθῇ πρὸς κατέλυμα δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ ἀνηκούσῃ τῇ τῶν Ρωμαίων Ἐκκλησίᾳ, ἦν ἐξεπροσώπει. Ἀμέσως τῇ ἐπαύριον παρουσιάζεται αὐτῷ ὁ Βικάριος Φραγκίσκος δεπόνος, εἰς ἐφημέριος τοῦ Ἀγίου Ιωάννου καὶ εἰς Τεροφύλαξ ζητοῦντες, κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὅπως ἐπιθεωρήσωσι τὰ συστατικὰ γράμματα αὐτοῦ πρὸς πιστοποίησιν τῆς ἴδιότητός του. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἐπιστρέφουσιν οἱ τρεῖς οὗτοι καὶ γνωρίζουσιν αὐτῷ ὅτι τὸ σίκημά του ἡτοιμάσθη καὶ ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶνε διατεθειμένος ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ πᾶσαν ἀλληγ αἴτησίν του. Ἡσαν ταῦτα ἰκανὰ ὅπως ἀνακουφίσωσι τὸν

ἀπαρηγόρητον καλόγηρον διὰ τὴν ἀρπαγὴν ἰδιοκτησίας ιερᾶς ἀνηκούσης εἰς τὸν Κύριόν του.

Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἔρχεται εἰς τὸ Λοιμωκαθαρτήριον ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἅγίου Ἰωάννου καὶ τῷ ἐγχειρίζει τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν :

«Ἐκλαμπρότατε καὶ Πανοσιώτατε Κύριε,

Ο Πανιερώτατος ἡμῶν Ἀρχιεπίσκοπος Θεόπομπος Κύριος; Βιτζέντζος Λαζίνης ἐπιθυμεῖ, ὃς ἔπειται τῷ Αὐτοῦ Ποιμαντορικῷ ἀξιώματι, νὰ ἴδῃ τὰ συστατικά σας καὶ ἄλλα γράμματα διαπιστοῦντα τὸ ἀξιώμα τῆς Πανοσιότητός σας ὡς Ἀρχιμανδρίτου καὶ Ἐξάρχου τοῦ Ἀποστολικοῦ Θρόνου Ἀλεξανδρείας, σᾶς παρακαλεῖ νὰ Τῷ ἀποστείλετε πάντα ταῦτα τὰ ὅποια καὶ θὰ σᾶς ἐπιστρφῶσι δι' οὓς τρόπου ηθελεν ύποδείξει ἡ Γ. Πανοσιότης. Παρακαλεῖ νὰ μὲ τιμήσῃτε μὲ τὰς εὐλαβεῖς ύμῶν προσταγὰς διπας σᾶς φανῶ γρήσιμος.

Διατελῶ τῆς Γ. Ἐκλαμπρότητος κτλ.

Φραντζέσκος Δεπόνος Βικάριος »

Ἡ νέα αὕτη ἀπαίτησις ἐφάνη μὲν εἰς τὸν ἡμέτερον Καλόγηρον παράλογος, οὐχ ἡττον δὲν ἐδίστασε νὰ ἐκπληρώσῃ αὐτήν, ἦρχισε δὲ νὰ ὑποπτεύῃ σκευωρίαν τινὰ μόνον, δταν οὐδεὶς πλέον προσῆρχετο αὐτῷ. Ἔγραψεν ἀμέσως ζητῶν πληροφορίας καὶ ἀπαιτῶν τὰ συστατικά του γράμματα.

Τῇ ἐπειδύριον πρωσέρχεται αὐτῷ ὁ ἄνω Βικάριος μετά τινος Φραγκισκανοῦ διαβεβιῶν αὐτῷ, δτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διατηρεῖ ἀναλλοίωτα τὰ πρὸς αὐτὸν ἀδελφικὰ αἰσθήματα καὶ δτι τὸν περιμένει ἀνοικταῖς ἀγκάλαις.

Ἐληξεν ἐπὶ τέλους ἡ κάθαρσις, οὐδεὶς ὅμως παρουσιάζεται διπας ὀδηγήσῃ αὐτὸν δπου δεῖ, ἐνῷ τοιαύτη ἐδόθη ὑπόσχεσις. Παραλαβὼν τότε τὸν Φύλακα ὁ Ἀρχιμανδρίτης διηυθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐκκλησίας, δπου ἀφῆσας τὰ πράγματά του ἀπῆλθε μετὰ τοῦ Διακόνου του εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ Ἐπισκόπου. Ἡρξατο τότε βροχὴ φιλοφρονήσεων ἐχ μέρους τοῦ Ἀρχιμανδρίτου εύχαριστοῦ, προσαγορεύοντος καὶ διερωτῶντος, εἰς ταῦτα δὲ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησε διά. χυδαίας ἀδιαφορίας καὶ περιφρονήσεως, προσθείς συνάμα δτι δὲν θὰ τῷ χρησιμεύσῃ εἰς τίποτε.

Tableau! . . .

Ο ἀτυχὴς Καλόγηρος ἡνόησεν ὅτι ἐδῶ ἀπαιτεῖται γενναιότης καὶ πνίγων τὴν ἀγανάκτησίν του προσποιεῖται ὅτι οὐδὲν ἥκουσεν, καὶ ἐντείνει εἰς κλίμακα διαπασῶν τὴν συγέχειαν τῶν ἀπείρων πρὸς τὴν Αὔτου Πανιερότητα εὐχαριστιῶν του, ἐξαίρων τὴν καλοκἀγαθίαν Του καὶ κατέληξεν ἐκφράσας τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ιερουργῇ κατὰ τὸ Ἀνατολικὸν Δόγμα καθ ἀς ἡμέρας ἥθελε διαμείνει ἐν Μελίτῃ.

— Η οίκια τῆς Ἐκκλησίας σᾶς εἶνε κλειστή, ἀπήντησεν ἀγερώχως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, σᾶς εἶνε δὲ ἀπηγορευμένον νὰ εἰσέλθῃς εἰς αὐτήν, διότι εἰσθε σχισματικὸς καὶ αἱρετικός, τότε δὲ μόνον θὰ εύρητε ἐν αὐτῇ φιλοξενίαν, ἐὰν ἀλλάξῃς θρήσκευμα γενόμενος Καθολικός.

— Αλλὰ καὶ ἐγὼ ως σεῖς χριστιανός εἰμι, ἀπήντησεν ἐν ὑπερτάτῃ ἐκπλήξει ὁ ἡμέτερος Ἀρχιμανδρίτης, ἐὰν δὲ μὲ θεωρῆτε σχισματικὸν ἀπέναντι ὑμῶν, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δικαιοῦμαι καὶ ὑμᾶς νὰ ὄνομάσω σχισματικὸν ἀπέναντι ἐμοῦ, τὸ ὅτι δὲ μὲ ἀποκαλεῖτε καὶ αἱρετικὸν πλανᾶσθε πλάνην οἰκτράν, οὐδὲ ἥλθον ἐνταῦθα ἵνα συζητήσω περὶ θρησκείας. Ἡλθον ζητῶν φιλοξενίαν, ἦν σὺδὲ Τοῦρκος θὰ μοὶ ἥρνεῖτο, τοιαύτη δὲ συμπεριφορὰ ἀντίκειται πρὸς τὰ παραγγέλματα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πρὸς τὸν ιερὸν τίτλον, διν φέρετε ως Ἐκκλησιαστικὸς Ποιμενάρχης.

Καὶ ὥρμησεν ἔξω ἐμμανῆς γενόμενος ὁ Κανάλε, καὶ περιεπλανήθη εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Μελίτης ἀγνῶν ποῦ νὰ τραπῇ καὶ ἀπὸ ποιὸν νὰ ζητήσῃ φιλοξενίαν, πολλὰ κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μερμηρίζων, ἔως εὑστηθεὶς εἰς τὸν Πρόξενον τῶν Ιονίων Νήσων ἔτυχε παρ' αὐτῷ ἀρίστης δεξιότητος, πληροφορηθεὶς συγχρόνως παρ' αὐτοῦ ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος διέταξε νὰ κλεισθῇ ἡ οίκια τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα μὴ βίᾳ κατοικήσῃ ἐν αὐτῇ. Καὶ ώσει νὰ μὴ ἕρκουν πάντα ταῦτα ἀφῆκαν ἐν αὐτῇ οἱ ἀλιτήριοι! ως λάφυρα τὰ πράγματά του, ἵνα κορυφώσουν τὴν λύσαν αὐτοῦ (καὶ τῶν ἀπογόνων του) ἐναντίον τῶν σκυλοφράγκων.

Μικρὸν ἀναπαυθεὶς ἔξηλθε μετὰ τοῦ Προξένου εἰς ἀντεπίσκεψιν τοῦ Δεπόνου ὅστις πλέον ή ἀπαξὲ ἐπεσκέφθη αὐτὸν ἐν τῷ Λοιμοκαθαρτηρίῳ. Ὁ Δεπόνος ὑπεδέξατο αὐτὸν φιλοφρόνως, κατέκρινε τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ὑπε-

σχέθη αύτῷ ὅτι θὰ τῷ διθῆ ἵκανοποίησις. Μετ' οὐ πολὺ ὁ καὶ τοῦ Κυρίου του πονηρότερος Δεπόνος ἐπισκέπτεται τὸν Ἀρχιμανδρίτην παρὰ τῷ Προξένῳ, διαβεβαιῶν ὅτι κατώρθωσε νὰ ἔξιλεώσῃ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ ὄμολογήσῃ τὸ σφάλμα του ὑπισχνομένου καὶ ἵκανοποίησιν ἀρχεῖ νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ τὴν ἐπαύριον εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον.

Πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ Δεπόνου ὁ δυστυχῆς Κανάλε ἔξηλθε μετ' αὐτοῦ εἰς συνάντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἐνώπιον τοῦ ὄποιου ὡδήγησαν αὐτὸν δύο μαυροφόροι. Ἐκεῖ ἐντὸς τῆς αἰθουσῆς βλέπει μυρμηκιὰν ὅλην μαυροφόρων οἱ ὄποιοι κατεῖχον μαχρὰν σειρὰν διαδρόμων, οὓς διελθὼν εἰσήχθη τέλος εἰς ἑτέραν αἴθουσαν, ἐν ᾧ ἐπὶ θρόνου ἐκάθητο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ἀριστερᾷ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ὅλοι οἱ ἀθεόλογοι καὶ ἄσοφοι τῆς Μελίτης ως αὐτὸς οὗτος τοὺς ἀποκαλεῖ. Τῷ ὑπεδείχθη ἔδρα τις πλησίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, δστις κατήρξατο τοῦ λόγου ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην διὰ τῶν ἔξης :

— Θέλομεν νὰ ἡξεύρωμεν καὶ σὺ νὰ ὄμολογήσῃς ἐνώπιον ἡμῶν εἰς ποῖον θρήσκευμα ἀνήκεις. Ἀλλὰ γνωρίζομεν ὅτι ὑπηρετεῖς Πατριάρχην τὸν ὄπειον δὲν ἀναγνωρίζεις ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἐφ' ὃ καὶ οὐδεμίᾳ θέλεις σοὶ διθῆ φιλοξενία. Δὲν θὰ σοὶ ἀρνηθῶμεν δὲ αὐτὴν ἐὰν πιστεύσῃς εἰς τὸν Ἀγιώτατον Πάπαν Ποντίφηκα, δστις ως ἀλάνθαστος εἶνε καὶ ὁ μόνος Πατριάρχης τῆς Ἅγιας καὶ Ἀποστολικῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.

— Ή πίστις, ἡ λατρεία καὶ τὸ ἀναμόρτητον, τὰ ὄποια σεῖς ἀποδίδετε εἰς τὸν Πάπαν, ἀπήντησεν ἐν ταραχῇ ὁ Ἀρχιμανδρίτης, ἀνήκουσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς αὐτὸν καὶ μόνον, ὁ δὲ Πάπας πρέπει νὰ τιμᾶται διὰ τὸ πατριαρχικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα ως καὶ ἡμεῖς τιμῶμεν τὸν πατριάρχην διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

— Ή βλασφημία σου αὕτη ἀρχεῖ νὰ σὲ κολάσῃ ὑπέλασεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος.

— Εἰσαι σχισματικὸς καὶ αἵρετικός, προσθέτει ἑτερος ρασιστόρος.

— Καὶ πῶς ! σεῖς οἱ Ρωμαῖοι βαπτίζεσθε ἐν ὀνόματι τῆς Ἅγιας Τριάδος ; ἡρώτησεν ιερεύς τις τῶν Καρμηλιτῶν, εὐτραφέστερος οὗτος ὅλων τῶν συγαδέλφων του.

— Σὺ ὁν τοσούτῳ ἀμαθής, ἀπήντησεν εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον ὁ Ἀρχιμανδρίτης, δὲν πρέπει νὰ ἐπικρίνῃς ἄλλον εἰς πράγματα τὰ ὅποια ἀγνοεῖς.

— "Οστις δὲν πιστεύει εἰς τὸν Πάπαν δὲν εἶνε γνήσιος χριστιανός, ὑπέλαβεν ἔτερος. Καὶ ἐξηκολούθησεν ἡ συζήτησις περὶ Πουργκατωρίου, περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Ἀγίου Πνεύματος κτλ. Τὸ ζήτημα κατέληξεν ὡς ἦν ἐπόμενον εἰς τὴν τὴν φιλοξενίαν, τὴν ὅποιαν ἀνεμάσσουν οἱ φράγκοι καλόγηροι ὡς μηρυκαστικά. Γέρων δέ τις ἐξυρισμένος ὡς ὄνος αἰγύπτιος ἐξηκόντισε κατὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου τὴν λέξιν ραγιάς, ὡς τὴν ἐσχάτην τῶν ὕδρεων, ἐνῷ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προέτρεπεν αὐτὸν πραείᾳ τῇ φωνῇ νὰ δεηθῇ πρὸς τὸν Θεόν, ὅπως τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθινῆς Πίστεως καὶ νὰ μὴν ἀποθάνῃ κολασμένος καὶ τότε ἀφεύκτως δὲν θὰ ταφῇ εἰς τὸν ναόν.

— 'Εγὼ μὲν εἰμὶ νεώτερος σοῦ καὶ ἐλπίζω νὰ μὴν ἀφήσω τὰ κῶλα ἐνταῦθα ὅπως λάβω τὴν τοιαύτην καταισχύνην! Καὶ ποιῶν ἀποστροφὴν πρὸς τοὺς ἀσόφους καὶ ἀθεολόγους τῆς Μελίτης ἡρώτησεν ὡς ἔτις:

— Σεῖς δέ, Κύριοι, παρακαλῶ νὰ μὲ ἀκούσητε καὶ νὰ μὲ λύσητε τὴν ἀπορίαν μου ταύτην: ἐὰν ιερεὺς ῥώματος, χειροτονηθεὶς ἀπαξ ὑπὸ Ἐπισκόπου ῥώματος σχισματικοῦ καὶ αἵρετικοῦ, ὅπως σεῖς λέγετε, ἂν ἥθελε λέγω ποτὲ αὐτοθελήτως ἀποφασίσει ν' ἀσπασθῇ τὴν ὑμετέραν θρησκείαν ἀποσκιρτῶν τῆς ιδεικῆς του, ὁ ιερεὺς οὗτος θὰ ἀναγνωρίζετο τοιοῦτος παρ' ὑμῶν ἥπερπετε νὰ λάβῃ δευτέραν χειροτονίαν, ὅπως ἥ καὶ πάλιν ιερεὺς;

— Απαξάπαντες μιᾷ φωνῇ ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν εἶνε ποσῶς ἀνάγκη νὰ λάβῃ δευτέραν χειροτονίαν ὡς λαβὼν ἀπαξ τὸ μυστήριον τῆς ιερωσύνης καὶ ἐπομένως ἀναγνωρίζεται καὶ τιμᾶται ὡς ιερεὺς.

Τότε βλοσφωδῶς προσιδὼν ἔνα έκαστον ὁ Ἀρχιμανδρίτης εἶπε δι' ὑστάτην φοράν πρὸς τὸ Σεβαστὸν Σκυλολόγιον τῶν μαυροφόρων:

— Κύριοι, ἐγὼ ἥλθον ἐνταῦθα ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου μου, καὶ ἐνῷ ἥλπιζον νὰ τύχω παρ' ὑμῶν φιλοξενίας, ἥν καὶ ὑπούλως μοὶ ὑπεσχέθητε, ἥδη ὡς ἔφθιδου καὶ ἀσυστόλως πάνυ μὲ εἰσάγετε ἐνθῆτε,

ταῦθα ὡσεὶ προύκειτο· οὐρὶ ἐνάτης Συνόδου, χωρὶς ἐν τούτοις
νὰ μὲ προειδοποιήσῃτε ὅπως τούλάχιστον παρασκευασθῶ ἵνα
δεόντως ἀντεπεξέλθω καθ' ὑμῶν ἀπαντῶν εἰς τὰ προβαλλό-
μενά μοι θρησκευτικὰ ζητήματα. 'Αλλ' ὅμως χαίρω μεγάλως
ὅτι ἡ ἔτυμη γορία ἐξῆλθεν ἐκ τῶν ἴδιων σας στομάτων, ἀφοῦ
σεῖς αὐτοὶ ἀνεγνωρίσατε ὡς νόμιμα τὰ μυστήρια τῶν σχι-
σματικῶν καὶ αἱρετικῶν ρωμαίων, ἐφ' ὃ καὶ λαμβάνω
τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω.

Καὶ ὑποκλίνας ἐδαφικώς ἐξῆλθεν ἐσπευσμένως ἀφῆσας
ἐννεοὺς καὶ κεραυνοπλήκτους τοὺς ἀγιωτάτους Πατέρας τοὺς
ὑπηρετοῦντας Ἐκκλησίαν «μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ρύτίδα».

*Ἐν Καΐρῳ, 2 Αὐγούστου 1891.

Α. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΡΑΠΟΥΛΑΣ

Εἰς τὸν φάντη σπαθὶ

Αὐτὸ τὸ φεύτικο σπαθὶ ποῦ σοῦσχουνε χρεμάσει,
πόσους ἀνθρώπους χάλασσε καὶ πόσους θὰ χαλάσῃ !

Εἰς τὸν ἄσσο πίκα

Πόσαις καρδιαῖς ἐμαύρισες μ' αὐτὸ τὸ μαῦρο χρῶμα
καὶ ὅμως δὲν ἔχόρτασες, στραβάραπα, ἀκόμα !

Εἰς τὸν ῥήγχ κούπα

"Ἄχ, ποιὸς νάκούσῃ, ἀτιμε, καὶ ποιὸς, ποιὸς νὰ μὴ φρίξῃ
πῶς μέσ' στὴ κούπα σου αὐτὴ κόσμο-ντουν; ἔχεις πνίξει !

Εἰς τὴν ντάμα πίκα

"Ἄχ! στρίγγλα, μάγισσα, θεὰ καὶ σκύλλα, μᾶς τρελλαίνεις !
μᾶς δίδεις μιὰ στιγμὴ ζωή, τὴν ἄλλη μᾶς πεθαίνεις.

[Ἐποντα: 100,000 Ἰπογραφα]

Διὰ τὴν ἀτειγραφὴν

ΣΑΤΑΝΑΣ